

2024.04.14. Misericordias Domini

Köszöntés: Zsolt 33,5;12 Szereti az igaz ítéletet, az Úr szeretetével tele van a föld. Boldog az a nemzet, amelynek Istene az Úr, az a nép, amelyet örökségül választott.

Olvasmány: Ján21,1-19 Ezután ismét megjelent Jézus a tanítványoknak a Tibériás-tengernél. Így jelent meg: Jn 6,19 2 együtt voltak Simon Péter és Tamás, akit Ikernek hívtak, Nátánaél a galileai Kánából meg Zebedeus fiai és a tanítványok közül még kettő. 3 Simon Péter így szólt hozzájuk:

Elmegyek halászni. Ők erre ezt mondták: Mi is elmegyünk veled.

Elindultak, és beszálltak a hajóba, de azon az éjszakán semmit sem fogtak.

Lk 5,4-10 4 Amikor már reggel lett, megállt Jézus a parton, a tanítványok azonban nem tudták, hogy Jézus az. 5 Jézus megkérdezte tőlük: Fiaim, nincs valami ennivalótok? Így válaszoltak neki: Nincs. 6 Ő pedig ezt mondta nekik: Vessétek ki a hálót a hajó jobb oldalán, és találtok.

Kivetették tehát, de kivonni már nem tudták a rengeteg hal miatt. 7 Ekkor odaszólt Péterhez az a tanítvány, akit Jézus szeretett: Az Úr az! Amikor Simon Péter meghallotta, hogy az Úr az, magára vette felsőruháját, mert mezítelen volt, és belevetette magát a tengerbe. 8 A többi tanítvány pedig a hajóval jött, mert nem voltak messze a parttól, csak mintegy kétszáz könyöknyire, és kivonták a hálót a halakkal. 9 Amint kiszálltak a partra, parazsat láttak ott, rajta halat és még kenyeret is. 10 Jézus így szólt hozzájuk: Hozzatok a most fogott halakból! 11 Simon Péter beszállt, és kivonta a partra a hálót, amely tele volt nagy halakkal, szám szerint százötvenhárommal; és bár ilyen sok volt, nem szakadt el a háló. 12 Jézus ezt mondta nekik: Jöjjetek, egyetek! A tanítványok közül azonban senki sem merte őt megkérdezni: Ki vagy te? Tudták ugyanis, hogy az Úr ő. 13 Jézus tehát odament, vette a kenyeret, és odaadta nekik, ugyanúgy a halat is. 14 Ez már a harmadik alkalom volt, hogy Jézus megjelent a tanítványoknak, miután feltámadt a halottak közül.

15 Miután ettek, így szólt Jézus Simon Péterhez: Simon, Jóna fia, jobban szeretsz-e engem, mint ezek? Ő pedig így felelt: Igen, Uram, te tudod, hogy szeretlek téged! Jézus ezt mondta neki: Legeltesd az én bárányaimat! **16** Másodszor is megkérdezte: Simon, Jóna fia, szeretsz-e engem? Ő ismét így válaszolt: Igen, Uram, te tudod, hogy szeretlek téged. Jézus erre ezt mondta neki: Őrizd az én juhaimat! Jer 3,15; Ez 35,8-11; 1Pt 5,2 **17** Harmadszor is szólt hozzá: Simon, Jóna fia, szeretsz-e engem? Péter elszomorodott, hogy harmadszor is megkérdezte tőle: Szeretsz-e engem? Ezért ezt mondta neki: Uram, te mindent tudsz, te tudod, hogy szeretlek téged. Jézus ezt mondta neki: Legeltesd az én juhaimat! **18** Bizony, bizony, mondom neked: amikor fiatalabb voltál, felövezted magadat, és oda mentél, ahova akartál; de amikor megöregszel, kinyújtod a kezedet, más övez fel téged, és oda visz, ahova nem akarsz. **19** Ezt azért mondta, hogy jelezze, milyen halállal dicsőíti meg majd Istent. Miután ezt mondta, így szólt hozzá: Kövess engem!

Alapige: 1Móz16,1-16

Száráj, Abrám felesége nem szült Abrámnak gyermeket. De volt Szárájnak egy egyiptomi szolgálóleánya, akinek Hágár volt a neve. **1Móz 15,2** **2** Száráj ezt mondta Abrámnak: Íme, az Úr bezárta méhemet, és így nem szülhetek. Menj hát be a szolgálóleányomhoz: talán az ő révén lesz fiam! És hallgatott Abrám Száráj szavára. **3** Akkor Száráj, Abrám felesége fogta szolgálóleányát, az egyiptomi Hágárt, és férjéhez, Abrámhoz adta feleségül; Abrám akkor már tíz éve Kánaán földjén lakott.

4 Abrám bement Hágárhoz, az pedig teherbe esett. Amikor látta, hogy terhes, úrnőjének nem volt többé becsülete előtte. **Péld 30,23** **5** Ezért Száráj ezt mondta Abrámnak: Miattad ért engem sérelem! Magam adtam öledbe a szolgálóleányomat, de látja, hogy teherbe esett, és nincs előtte becsületem.

Ítéljen ügyünkben az Úr! 1Móz 21,8-21 6 Abrám így felelt Szárajnak: Hiszen a te szolgálóleányod, a te kezében van: csinálj vele, amit jónak látsz! Ettől fogva olyan rosszul bánt vele Száraj, hogy az elfutott tőle.

7 Az Úr angyala rátalált egy forrásnál a pusztában, annál a forrásnál, amely a Súrba vezető út mentén van, 8 és ezt mondta: Hágár, Száraj szolgálóleánya! Honnan jössz, és hová mégy? Ő így felelt: Úrnöm elől, Száraj elől futok. 9 Azt mondta neki az Úr angyala: Térj vissza úrnődhez, és alázkodj meg előtte! 10 Ezt is mondta neki az Úr angyala: Nagyon megsokasítom a te utódaidat, annyira, hogy meg sem lehet őket számolni.1Móz 17,20; 25,12-18

11 Majd ezt mondta neki az Úr angyala: Íme, teherbe estél, és fiút fogsz szülni. Nevezd Izmaelnek, mert hallott az Úr nyomorúságodról. Jób 34,28 12 Szilaj ember lesz ő, akár egy vadszamár. Kezet emel mindenkire, de őrá is mindenki; nem törődik testvéreivel, úgy választ táborhelyet magának.1Móz 25,18

13 Azután Hágár így nevezte az Urat, aki szólt hozzá: Te vagy a látás Istene. Mert ezt mondta: Én is láthattam itt, aki engem látott. 14 Ezért nevezik azt a kutat Lahajrói-kútnak. Ott van most is Kádés és Bered között. 1Móz 24,62 15 Ezután fiút szült Hágár Abrámnak. Abrám Izmaelnek nevezte a fiát, akit Hágár szült. 1Móz 25,11; Gal 4,22 16 Abrám nyolcvanhat esztendő volt, amikor Hágár Izmaelt szülte Abrámnak.

Száraj Ábrám felesége, Hágár a szolgáló, aki teherbe esik, mert Szárajnak nem lehet gyermeke.

Mikor pedig Hágár terhes lesz, akkor Szárajnak persze másabb a becsülete. Más a kettejük viszonya. Hiszen, ha valakinek nem lehetett gyermeke akkoriban, azt egyrészt szégyellték, másrészt valamilyen nagy átoknak tartották.

Egy nagyon összetett családi helyzet. Pár ezer évvel ezelőtti társadalom, több asszony egy házban, féltékenység, alávetettség. Hiszen Hágár szolgál. Nem egy szabad ember. Gyermektelen másik asszony, akinek nincs becsülete. Manapság már a keresztyénségben nem jellemző, sőt nem nagyon találkozunk olyannal, hogy valakinek több felesége vagy férje volna. S talán ez a történet is érzékelteti egy kicsit, hogy miért is jó ez így. S bár már nincs ennek gyakorlata manapság, de azért manapság is vannak családi állapotok, amelyek összetettek, amelyek problémások, amelyek nem a megszokottak. Bajok nehézségek, emberi gyengeségek és érzések manapság is sok olyasmit okoznak, ami megterhelő, ami bántó. Ami életeket is megnyomoríthat.

Manapság sem lehet mindenkinek gyermeke. Sokan nem is szeretnek róla beszélni, s kérdőleg néznek Istenre is. Hogy miért nem? S talán kérdőleg néz a társadalom is, meg az ismerősök, hogy miért nem? Nehéz elfogadni olyasmit, ami nem úgy alakul ahogy mi szeretnénk. S bár az orvostudomány rengeteget fejlődött és nagyon sok új módja van annak, hogy valaki gyermekáldást kapjon, de óriási lelki törések forrása az manapság is, hogy van, aki szeretne, de nem lehet gyermeke, bárhogyan is próbálkozik.

Ezt csak azért hozom elő, hogy érzékeltessem, hogy egy ilyen lelki állapotot ír le a szakasz. Szárajnak nem egyszerű ezt megemésztenie, hogy van egy szolgálólány a háznál, s neki sikerül, neki lehet. Nekem meg nem.

Innen kell megértenünk, hogy rosszul bánik vele Száraj, hogy írd és mondd elüldözi őt.

Szerencsétlen Hágár a pusztába megy bánatában. Egy forráshoz. Mint egy oázishoz. S ott jön aztán az Úr angyala.

Amint mondtuk ez egy családi történet. Egy problémás családi történet. S manapság is előfordul, hogy valamely családban nincs egyetértés, vagy egyik

magát a másik fölé helyezi, megbántja, megsérti, hogy az egymás közti viszony megtörik.

S talán szükséges ilyenkor egy oázis. Egy forrás, egy hely, vagy idő, vagy személy, ahol, amikor és akinél le lehet ülni, ahol talán kinyílik valami más, ahol talán pont éppen Isten embere, vagy követe érkezik s próbál segíteni.

Mert amikor angyalra gondolunk, akkor nemcsak ilyen szárnyas lényeket kell elképzeljünk, hanem embereket, akik Isten követei. Akik az Ő ügyében járnak el. S talán ma is vannak ilyenek, akik segíteni tudnak egy ilyen helyzetben.

Talán lehet, hogy éppen mi vagyunk azok, akik tudnak egy-egy jó szót szólni, vagy meghallgatni a másikat, hogy segítsük. Lehet, hogy éppen az egyházban, a gyülekezetben találunk egy, olyan helyre, ami egy ilyen oázis lehet. Hogy a sérelmeket fel lehessen dolgozni, meg lehessen beszélni, s hogy előbbre jusson annak a családnak, vagy közösségnek az élete.

Több igehirdető állítja, s én is úgy vélem, hogy elgondolkodtató s megindító látni, hogy Isten néha borzasztó dolgokból, emberi gyengeségek és sérelmek miatt okozott szörnyűségekből is miket tud kihozni. Hogy abból, ami rossz, végül lesz talán megoldás, vagy egy irány a megoldásra.

S itt különösen is arra gondolok, hogy Hágár, a szolgáló, ő is rádöbben az angyal által, hogy ő is ember, s ugyan olyan értékes, mint bárki más ebben a családban.

S hogy ezt miért is mondom: a 13 versben azt olvassuk, hogy Hágárt idézzem: **„Én is láthattam itt, aki engem látott”**. Isten látja Hágárt. A rabszolgát is. Az elüldözött, elmenekült embert is. Isten látja őt, aki elmenekült.

Isten a látás Istene. Kicsit emésszük ezt a mondatot. Isten látja az üldözöttet. A bajba jutottat, a keresőt, a gyermektelent, a gyászolót, a megalázottat, a szegényt, a hajléktalant, mindenkit, azokat az embereket is, akiket egy közösség, egy társadalom, vagy egy világnézet, szemlélet nem lát, vagy nem akar látni.

Isten a látás Istene. S Hágár észreveszi Őt, Hágár észreveszi a látás Istenét ebben a helyzetben.

Valahogy egy szép 19. századi énekünk jut erről eszembe, hiszen nemrég volt húsvét.

„Rád tekint már hitem, / Megváltóm, Istenem,

A Golgotán:

Halld könyörgésemet, / És vedd el vétkemet; Mostantól hadd legyek /

Tied csupán.”¹

Isten lát, de vajon észre vesszük e mi is? Az Igében, a lelkiismeretben, a világban? Én kívánom, hogy a látás Istene kísérjen bennünket az utunkon, hogy legyenek megoldások problémás helyzetekre és bajokra, s hogy ne csak ő lásson minket, hanem mi is észre vegyük őt. Ámen.

Isten gazdag áldását kívánva,

Kádas Richárd László

¹ <https://enekeskonyv.reformatus.hu/digitalis-reformatus-enekeskonyv/enek/431/>